პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

კომუნისტი ორგან центрального и тбилисского комитетов кп (б) грузии и советов депутатов трудящихся грузинской ССР

გამოცემის 30-ე წელი

პარასკევი, 1 ივლისი, 1949 წ. № 129 (8432). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთშია:

პროფკავშირები და სოციალისტური შეჯიბრება — მოწინავე (1-ლი გვერდი).

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხ. ა. ი. ვიშინსკის ინტერვიუ გაზეთების „პრავდისა“ და „იზვესტიის“ კორესპონდენტებს — საბჭოთა საქმეთა მინისტრების საბჭოს სესიის შედეგების შესახებ (1-ლი და მე-2 გვერდი).

პარტიული ცხოვრება (მე-2 გვერდი).

რატომ ჩამორჩენენ ტყიბულელები ქვანახშირის მოპოვებაში (მე-2 გვერდი).

მძიმდებიან თავთავები (მე-3 გვერდი).

კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია (მე-3 გვერდი).

ი. ფრანგულიანი — სანიტარულ ღონისძიებათა განხორციელება მნიშვნელოვანი ამოცანაა (მე-3 გვერდი).

უცხოეთის ამბები — დეპეშები (მე-4 გვერდი).

პროფკავშირები და სოციალისტური შეჯიბრება

პროფესიული კავშირების X ყრილობამ პროფკავშირებს ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს საბრძოლო ამოცანად დაუსახა სოციალისტური შეჯიბრების შემდგომი გაჩაღება სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში. „ყრილობას ეს ჰგონია, — ითქვამია X ყრილობის მიერ მიღებულ რეზოლუციაში, — რომ პროფკავშირთა უმნიშვნელოვანეს ამოცანას წარმოადგენს სახალხო-სამეურნეო გეგმების მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულებისათვის, ომისშემდგომი სტალინური ხუთწლედის ვალდებულებათა დამთავრებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების შემდგომი გაჩაღება. პროფკავშირები პრაქტიკულად უნდა დაეხმარონ შეჯიბრებაში ჩაბმულთ იმ ვალდებულებათა შესრულებაში, რომლებიც იკისრეს როგორც ცალკეულმა მწარმოებლებმა, ისე ბრიგადების, უბნების, სამეწარმეების და საწარმოების კოლექტივებმა შრომის ნაყოფიერების გადიდების, პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესებისა და თვითღირებულების შემცირების, ახალი ტექნიკის დანერგვისა და ათვისების, შრომატევადი პროცესების მექანიზაციისა და წარმოების რაციონალიზაციის, ზეგეგმითი დაგროვების გადიდებისა და საბრწყინვალო სახსრების ბრუნვის დაჩქარების დარგში“.

ჩვენი რესპუბლიკის მშრომელები, მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად, ენერგიის დაუზოგავად შრომობენ ხუთწლიანი გეგმის ვადამდე შესრულებისათვის. მათ რაზმებს და ალაფრთოვანებს ლენინ-სტალინის დიადი პარტია, წინ იიუძღვის ხალხთა გენიალური ბელადი დიდი სტალინი.

პროფესიული კავშირები, როგორც ყველაზე მასობრივი ორგანიზაციები საბჭოთა კავშირში, მოვალენი არიან საათვეში ჩაუდგნენ მუშა-მოსამსახურეთა და ინჟინერ-ტექნიკოსთა მზარდ შრომითს აღმავლობას, აქტიურად დაეხმარონ მასი და საყოველთაო კეთილნებად გადააქციონ ყოველი ის ახალი წამოწყება, რაც ქვეყნიდან, მასებიდან მომდინარეობს, დაეხმარონ სარწმუნოა კოლექტივებს, ბრიგადებს, ცალკეულ სტახანოველებს სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულებათა გაფორმებაში, ამ ხელშეკრულებებში ასეთი პუნქტების შეტანაში, რაც ხელს შეუწყობს საწარმოო გეგმების შესრულებას.

სოციალისტური შეჯიბრებისადმი უნარიან ხელმძღვანელობას გასწავლიდნენ დიდი მნიშვნელობა ეძიჭება ახალ, როდესაც ჩვენი რეაბილიტაციის ფაბრიკა-ქარხნებში, შახტებსა და მაღაროებში, ტრანსპორტსა და მშენებლობებზე გაჩაღებულია ბრძოლა საუკეთესო ხარისხის გეგმების გადიდებისათვის, მშენებლობის გაიაფებისა და ნედლეულის ეკონომიისათვის, სახსრების ბრუნვის დაჩქარებისა და წარმოების მაღალი პროდუქტის დანერგვისათვის.

თვითეული პროფესიული ორგანიზაციის, თვითეული საბჭოთა-საქარხნო კომიტეტის მუშაობა მხოლოდ იმ შემთხვევაში იქნება შედეგიანი, როდესაც იგი უნარიანად ჩაუდგება სათავეში სოციალისტურ შეჯიბრებას, დროულად გამოხმაურება მასების ინიციატივას, ქმედით ღონისძიებებს დასახავს სოციალისტური შეჯიბრების მასობრიობისათვის, ბოლომდე მიპყრება დაწყებულ საქმეს და მიაღწევს საერთო წარმატებას.

ჩვენს საწარმოებში, ტრანსპორტსა და მშენებლობებზე მრავალად გვყავს მოწინავე პროფესიული ორგანიზაციები, რომლებიც კარგად ხელმძღვანელობენ სოციალისტურ შეჯიბრებას. სათუსტაციოდ შეიძლება დავასახელოთ თბილისის მაუდ-კამოლის ფაბრიკის საფაბრიკო კომიტეტი. როგორც კი ცნობილი გახდა კრასნოხოლმელი ფეიერის, სტალინური პრემიის ლაურეატის ა. ჩიტკინის თაოსნობა პირველხელისხვანი პროდუქციის გამოშვებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გაჩაღების შესახებ, ამ საწარმოს სტახანოველები ერთერთი პირველნი რესპუბლიკაში გამოეხმაურნენ მას. საფაბრიკო კომიტეტმა, პარტიული ორგანიზაციის ხელძღვანელობით დაამუშავა პრაქტიკული ღონისძიებანი პირველხარისხოვანი პროდუქციის გამოშვების მაქსიმალურად გადიდებისათვის სოციალისტური შეჯიბრების გასაჩაღებლად. შეჯიბრებაში ჩაება ათობით ბრიგადა და ასობით სტახანოველი ფეიერი. ფაბრიკის თვითეულ მუშას გააცნო ა. ჩიტკინის თაოსნობის უდიდესი მნიშვნელობა ჩვენი სამშობლოსათვის, მწარმოელთა ძატრიალური კეთილდღეობის შემდგომი ამაღლებისათვის. საფაბრიკო კომიტეტი მარტო ამით არ დაკმაყოფილდა. იგი თვალყურს ადევნებს ხარისხისათვის მებრძოლი ბრიგადების მუშაობას, ავლენს მოწინავეებს, ეხმარება ჩამორჩენილებს.

ამავე ფაბრიკაში ასეთივე მხარდაჭერა ჰპოვა კუპავინელი ფეიერების მ. როგნედასა და ლ. კონონენკოს თაოსნობამ ხელღეულის ეკონომიისათვის, „ტრიოხგორნაია მანუფაქტურას“ კომბინატის საფეიერო საამქროს ოსტატის თამარა შემენის ინიციატივამ წარმოების მაღალი კულტურისათვის შეჯიბრების გაჩაღების შესახებ. ყველა ამ წარმატების მოპოვებაში, რასაც ამ საწარმომ მიაღწია, სამეურნეო ხელმძღვანელობასა და პარტიულ ორგანიზაციასთან ერთად ფრიად თვალსაჩინოა საფაბრიკო კომიტეტის როლიც.

სოციალისტური შეჯიბრებისადმი უნარიანი ხელმძღვანელობით გამორჩეულან აგრეთვე კიროვის სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხნის, სართავსატრაკტორო კომბინატის, ჭუთაისის სამოო მანქანათმშენებლობის ქარხნის და მთელ რიგ სხვა საწარმოთა საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტები.

მაგრამ ყველა პროფესიულმა ორგანიზაციამ, ყველა საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტმა როდი გაიკეთა სათანადო დასკვნა პროფკავშირთა X ყრილობის რეზოლუციიდან. ყრილობის რეზოლუცია განსაკუთრებით უსკამს ხაზს სოციალისტური შეჯიბრებისადმი ხელმძღვანელობაში ფორმალიზმისა და ბიუროკრატიზმის წინააღმდეგ ბრძოლას. მიუხედავად ამისა, ფორმალიზმისა და ბიუროკრატიზმის ელემენტები ჯერ კიდევ ყველგან როდია აღმოფხვრილი. ზოგჯერ სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულებებში შეაქვთ ისეთი ვალდებულებანი, რომლებიც თავისთავად გამომდინარეობენ შრომითი კანონმდებლობიდან. მაგალითად, სადგურ აგარაში შრომითა მარჯანიძემ სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულებაში შეიტანა ასეთი ვალდებულება: „თავის დროზე გამოვცხადოთ სამუშაოზე. მუშაობის დროს არ ვიქნე მთვრალი. არ დავფარო ვაგონების გაცდენა ჩემის მიზეზით (?!)“. „ცხადია, რომ ეს სოციალისტური შეჯიბრებისადმი ფორმალური დამოკიდებულებაა.

პროფესიული ორგანიზაციების, პირველ რიგში საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტების მოვალეობაა ქმედითი დახმარება გაუწიონ მუშებს შეჯიბრების ინდივიდუალური და ბრიგადული ხელშეკრულებების გაფორმებაში, სწორად ირიცხონ შეჯიბრების მონაწილეთა მიღწევები, თვითეულ საამქროში იქონიონ სპეციალური დფა, აქტიურად დაუჭირონ მხარი სტახანოველთა თაოსნობას, ბოლომდე მიპყრონ შეჯიბრების შედეგების შეჯამებას, აღმოფხვრან ფორმალიზმის ელემენტები.

პროფესიული კავშირების X ყრილობამ, პროფკავშირებში გაერთიანებული მრავალმილიონიანი მასების სახელით პირობა მისცა ხალხთა ბელადს დიდ სტალინს, რომ საბჭოთა პროფკავშირები იყვნენ, არიან და მომავალშიც იქნებიან ბოლშევიკური პარტიის პოლიტიკის ერთგული და აქტიური გამტარებლები.

ამ გალდებულების შესრულების ერთ-ერთი ძირითადი პირობაა სოციალისტური შეჯიბრების უფრო ფართოდ გაშლა, შეჯიბრებისადმი ხელმძღვანელობის გადაჭრით გაუმჯობესება, შეუნელებელი ბრძოლა ახალი სტალინური ხუთწლედის ოთხ წელიწადში შესრულებისათვის.

ნახევარი წლის გეგმების შესრულება

ჭუთაისი. (საკ. კორ.). მანქანათმშენებელი ქარხნის მშენებლებმა, რომელთაც უნარიანად ხელმძღვანელობენ ინჟინრები ნ. ალხაზიშვილი და ნ. ჭიჭინაძე, საგრძნობი ნახევარი წლის შესრულეს განვლილი ნახევარი წლის სამშენებლო პროგრამა და 1 ივლისისათვის გეგმის გადამეტებით გადასცეს წარმოებას 1.092 კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობი და 6.000 კვადრატული მეტრი შიდასაქარხნო ბაზები.

მშენებელთა მოწინავე რიგებში არიან ზეინკალი ა. გედენიძე, ელექტრომშედუღებელი შ. გვეტაძე, მარმატურე ო. რევიშვილი, დურგალი შ. ჭეიშვილი და 500-მდე სხვა მოწინავე მშენებელი.

საბრძანისის კონიაკ-არაყის ქარხნის კოლექტივმა ნახევარი წლის გეგმა დიდი გადაჭარბებით შეასრულა. გეგმის გადამეტებით გამოშვებულია 3.776.400 ბანქოს პროდუქცია, ხოლო საბრუნავ საშუალებათა ბრუნვის დაჩქარებით 5 თვეში სახელმწიფოსათვის განთავისუფლებულია 76.000 მანეთი და ზეგეგმით დაგროვების თანხა გადიდებულია 1.535.000 მანეთამდე.

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხ. ა. ი. ვიშინსკის ინტერვიუ გაზეთების „პრავდისა“ და „იზვესტიის“ კორესპონდენტებს

საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგების შესახებ

ამასთან დაკავშირებით, რომ გაზეთების „პრავდისა“ და „იზვესტიის“ კორესპონდენტებმა სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრს ამხ. ა. ი. ვიშინსკის სთხოვეს აზრი გამოეთქვა საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს სესიის გამო, რომელიც ამას წინათ დამთავრდა, ამხ. ვიშინსკიმ შემდეგი განაცხადა:

— მაის-ივნისში პარიზში ჩატარებული საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს სესია მიეძღვნა ორ საკითხს — გერმანიის საკითხს და ავსტრიასთან ხელშეკრულების საკითხს, ამასთან გერმანიის საკითხი მინისტრების საბჭოს უკვე მესამედ განიხილა. მინისტრების საბჭოს ორი წინა სესია 1947 წელს, რომლებზეც გერმანიის საკითხი იყო განხილული, უშედეგოდ დამთავრდა, ვინაიდან ამერიკის წარმომადგენლობა ტატებმა, დიდმა ბრიტანეთმა და საფრანგეთმა არ გამოიჩინეს გერმანიის პრობლემის გადაწყვეტისა და გერმანიასთან ზავის ხელშეკრულების დამზადების საჭიროება.

უნდა მოგაგონოთ, რომ ჯერ კიდევ 1946 წელს ამერიკის შეერთებული შტატებისა და დიდი ბრიტანეთის მთავრობები დაადგნენ გერმანიის გათიშვის კურსს და უარყვეს პოტსდამში მათ მიერ ნაკისრი ვალდებულებანი. ამ კურსის შესაბამისად ისინი ყოველნაირად აქეზებდნენ გერმანიის პრობლემის გადაწყვეტას და ცდილობდნენ ამასთან დაკავშირებით შექმნილი გაურკვეველობის გამოყენებას. უკვე მაშინ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები ცდილობდნენ ხელი ეგდოთ გერმანიის დასავლეთი ნაწილი და გამოეყენებინათ იგი ანტიდემოკრატიული და ომისტრალისტური მიზნებისათვის. ასეთი პოზიცია უხეშად ეწინააღმდეგებოდა პოტსდამის შეთანხმებას, რომელიც ითვალისწინებდა გერმანიის დემილიტარიზაციისა და დემოკრატიზაციის საჭიროებას.

იცავდნენ რა პოტსდამის საწინააღმდეგო ამ კურსს, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობებმა უკანასკნელ სამ წელს მანძილზე გაატარეს მთელი რიგი ღონისძიებანი, რომლებიც მიმართულია გერმანიის გათიშვის განმტკიცებისაკენ და ომისაკენ, რომ გერმანიის დასავლეთი ზონები გადააქციონ თავიანთი ექსპანსიონისტური გეგმების განხორციელების იარაღად.

ასეთი ღონისძიებანი, როგორიცაა ფულის სეპარატული რეფორმა გერმანიის დასავლეთ ზონებში; ლონდონისა ბერლინის სამოკავშირეთაშორისო კომენდატურისა, რომლის შემადგენლობიც შედეოდნენ ოლმოსავლეთ და დასავლეთ სექტორების კომენდანტები; სრულიად ბერლინის მაგისტრატის სქმიანობის შეწყვეტა; შეიქერება საკონტროლო საბჭოს მუშაობისა, რომელშიც შედეოდნენ ოთხი ზონის მთავარსარდლები და რომელიც მოქმედება სსრ კავშირისა, ამერიკის შეერთებული შტატებისა, ინგლისისა და საფრანგეთის შორის დადებულ საერთაშორისო შეთანხმებათა საფუძველზე; დასავლეთ გერმანიისათვის თავს მოხვეული საოკუპაციო სტატუტი, რომლის მიზანია საოკუპაციო რეჟიმის მრავალი წლით განგრძობა; ანტიდემოკრატიული ეგრეთწოდებული ბონის კონსტიტუციის შექმნა, რომელიც მომზადებულია გერმანელი ხალხის ზურგსუკან, რათა გერმანელ ხალხს თავს მოახვიონ ფედერალისტური წყობილება; ბოლოს, ცდები, რომ გერმანიის დასავლეთი ზონები შეეტანათ „მარშალის გეგმის“ მოქმედების სფეროში, რათა გაეადვილებინათ გერმანიის დასავლეთი ზონების ეკონომიის დამორჩილება ინგლის-ამერიკის მონოპოლისტური კაპიტალისათვის, — ყველა ეს ღონისძიება საკმაოდ მკვეთრადუყველურად მოწმობს, თუ რა შორს წავიდნენ ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის მთავრობები გერმანიის საკითხზე იმ ვალდებულებათა დარღვევაში, რომლებიც მათ იკისრეს პოტსდამის შეთანხმებით.

ასეთია ის კურსი, რომელსაც ეი უკვე რამდენიმე წლის მანძილზე ახორციელებენ გერმანიის საკითხში ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ გერმანიის საკითხს დიდი მნიშვნელობა აქვს არა მარტო გერმანიისათვის, არამედ ყველა ხალხისათვის, რომლებიც მტკიცე შვიდობის დამყარებისაკენ მიისწრაფვიან. ასეთი კურსი, როგორც ეს თავიდანვე ცხადი იყო, განწირული იყო ჩასაფუშვად, ვინაიდან იგი ეწინააღმდეგება გერმანიის ისტორიულ განვითარებას და მას გმობენ მთელი დემოკრატიული ევროპა და მთელი მსოფლიოს დემოკრატიული წრეები.

მიუხედავად ამისა, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები, როგორც ეს მთელი სიცხადით გამოირკვა პარიზში მინისტრების საბჭოს მუშაობის დროს, იმედს არ კარგავდნენ, რომ სესია წაეყვანათ თავიანთი ეგრეთ წოდებული „მტკიცე“ კურსის გზით და ცდილობდნენ წარმატება მოეპოვებინათ ამ გზაზე. სწორედ ასეთი აზრი ჰქონდა იმ დელორანდუმს, რომელიც ბ-ნმა ბევინმა და შუმანმა შეიტანეს პარიზში პასუხად საბჭოთა დელეგაციის წინადადებებისათვის. მარცხი განიცადა ამერიკის შეერთებული შტატების, ინგლისისა და საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრები იძულებული აღმოჩნდნენ მოეძებნათ სხვა გამოსავალი შექმნილი მდგომარეობიდან, გერმანიის საკითხის სხვა გადაწყვეტა.

რა თქმა უნდა, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთისათვის მოულოდნელი არ ყოფილა სხვა გამოსავლის ძებნის აუცილებლობა, ვინაიდან მათთვის უკვე ცხადი იყო ის მარცხი, რომელიც განიცადა გერმანიის მიმართ ინგლის-საფრანგეთ-ამერიკის პოლიტიკის კურსმა. ამიტომ შემთხვევითი არ ყოფილა დასავლეთის სამი დელეგაციის ახალი წინადადებანი გერმანიის საკითხზე. ამ წინადადებებში არა თუ აღარ ყოფილა არავითარი გადაკრული აზრი იმის შესახებ, რომ ის პოლიტიკა, რომელსაც გერმანიის მიმართ დღემდე ახორციელებენ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები, სწორია, არამედ, პირიქით, პირდაპირ აცხადებდნენ, რომ საჭიროა ღონისძიებათა მიღება გერმანიის ეკონომიური და პოლიტიკური ერთიანობის აღსადგენად, რათა საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს შემდეგ სესიაზე მიღწეულ იქნას ის შედეგი, რის მიღწევაც ამ ბრივ ამ სესიაზე არ მოხერხდა. ეს, რასაკვირველია, არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჩაითვალოს გერმანიის მიმართ ამერიკის პოლიტიკის სისწორის დასტურებად, რის დამტკიცებასაც ახლა ცდილობენ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ოფიციალური წარმომადგენელი საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგებისადმი მიძღვნილ თავიანთ უკანასკნელ გამოსვლებში.

სინამდვილეში, საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე წარმოებულმა მოლაპარაკებებმა გერმანიის საკითხზე სერიოზულად სცილდება ანგლის-საფრანგეთ-ამერიკის თავდაპირველ წინადადებებსა და გეგმებს. თუ ყურადღებით ვაკვირდებით საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს კომუნიკეს, ძნელი არ არის დავინახოთ ოთხი მინისტრის მიერ მიღებულ კომუნიკეში იმ წინადადებათა ძირითადი იდეები, რომლებიც საბჭოთა დელეგაციამ შეიტანა მინისტრების საბჭოში მისი მუშაობის პირველსავე დღეებში.

მართალია, როგორი იყო საბჭოთა კავშირის პოზიცია გერმანიის საკითხში მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე? რა წინადადებებით გამოვიდა საბჭოთა დელეგაცია, გერმანიის პრობლემის გადაწყვეტის რა პრინციპებს იცავდა იგი?

მოკლედ რომ ითქვას, საბჭოთა დელეგაციის პოზიცია ამით განისაზღვრებოდა, რომ დაეჩქარებინა გერმანიის პრობლემის მოწესრიგება გერმანიის როგორც მშვიდობისმოყვარე და დემოკრატიული სახელმწიფოს ერთიანობის აღდგენის მიზნით, აგრეთვე პოტსდამის პრინციპების საფუძველზე გერმანიასთან ზავის ხელშეკრულების მომზადება და დადება, რაც საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ხალხთა უშიშროების უზრუნველყოფის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პირობაა.

საბჭოთა კავშირი მტკიცედ უჭერდა და უჭერს მხარს პოტსდამის შეთანხმების ზუსტად და თანმიმდევრულად დაცვას, იცავს გერმანიის ეკონომიური და პოლიტიკური ერთიანობის აღდგენას, გერმანიის ერთიანი, მშვიდობისმოყვარე დემოკრატიული სახელმწიფოს შექმნას, გერმანიისათვის თავისუფალი და თანასწორუფლებიანი მშვიდობისმოყვარე ერის უფლებების დაბრუნებას.

სწორედ ამით განისაზღვრებოდა საბჭოთა კავშირის პოზიცია საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე. ამით განისაზღვრებოდა ის წინადადებანიც, რომელნიც ამ სესიაზე შეიტანა საბჭოთა დელეგაციამ, სახელდობრ:

1) გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების დაუყოვნებლივ მომზადება, რათა საზავო ხელშეკრულების პროექტში გათვალისწინებული იყოს გერმანიიდან საოკუპაციო ჯარების გაყვანა ხელშეკრულების დადებიდან ერთი წლის განმავლობაში;

2) გერმანიაში წინანდელ საფუძველზე საკონტროლო საბჭოს საქმიანობის აღდგენა, როგორც ასეთი ორგანოსი, რომელიც მოწოდებულია განახორციელოს უმაღლესი ძალაუფლება გერმანიაში;

3) ბერლინის სამოკავშირეთაშორისო კომენდატურის აღდგენა ბერლინის მართვის საერთო საქალაქო ღონისძიებათა საკოორდინაციოდ და მთლიანად ბერლინის ნორმალური ცხოვრების უზრუნველსაყოფად;

4) აღმოსავლეთ და დასავლეთ ზონებში ამჟამად არსებული გერმანული ეკონომიური ორგანოების საფუძველზე სრულიად გერმანიის სახელმწიფო სახსრების შექმნა, როგორც გერმანიის ეკონომიური და აღმინისტრაციული ცენტრისა მთავრობის ფუნქციებით ეკონომიური და სახელმწიფო მშენებლობის დარგში საკონტროლო საბჭოსთვის შექმნილი მდგომარეობიდან, გერმანიის საკითხის სხვა გადაწყვეტა.

რა თქმა უნდა, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთისათვის მოულოდნელი არ ყოფილა სხვა გამოსავლის ძებნის აუცილებლობა, ვინაიდან მათთვის უკვე ცხადი იყო ის მარცხი, რომელიც განიცადა გერმანიის მიმართ ინგლის-საფრანგეთ-ამერიკის პოლიტიკის კურსმა. ამიტომ შემთხვევითი არ ყოფილა დასავლეთის სამი დელეგაციის ახალი წინადადებანი გერმანიის საკითხზე. ამ წინადადებებში არა თუ აღარ ყოფილა არავითარი გადაკრული აზრი იმის შესახებ, რომ ის პოლიტიკა, რომელსაც გერმანიის მიმართ დღემდე ახორციელებენ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები, სწორია, არამედ, პირიქით, პირდაპირ აცხადებდნენ, რომ საჭიროა ღონისძიებათა მიღება გერმანიის ეკონომიური და პოლიტიკური ერთიანობის აღსადგენად, რათა საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს შემდეგ სესიაზე მიღწეულ იქნას ის შედეგი, რის მიღწევაც ამ ბრივ ამ სესიაზე არ მოხერხდა. ეს, რასაკვირველია, არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჩაითვალოს გერმანიის მიმართ ამერიკის პოლიტიკის სისწორის დასტურებად, რის დამტკიცებასაც ახლა ცდილობენ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ოფიციალური წარმომადგენელი საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგებისადმი მიძღვნილ თავიანთ უკანასკნელ გამოსვლებში.

სინამდვილეში, საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე წარმოებულმა მოლაპარაკებებმა გერმანიის საკითხზე სერიოზულად სცილდება ანგლის-საფრანგეთ-ამერიკის თავდაპირველ წინადადებებსა და გეგმებს. თუ ყურადღებით ვაკვირდებით საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს კომუნიკეს, ძნელი არ არის დავინახოთ ოთხი მინისტრის მიერ მიღებულ კომუნიკეში იმ წინადადებათა ძირითადი იდეები, რომლებიც საბჭოთა დელეგაციამ შეიტანა მინისტრების საბჭოში მისი მუშაობის პირველსავე დღეებში.

მართალია, როგორი იყო საბჭოთა კავშირის პოზიცია გერმანიის საკითხში მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე? რა წინადადებებით გამოვიდა საბჭოთა დელეგაცია, გერმანიის პრობლემის გადაწყვეტის რა პრინციპებს იცავდა იგი?

მოკლედ რომ ითქვას, საბჭოთა დელეგაციის პოზიცია იმით განისაზღვრებოდა, რომ დაეჩქარებინა გერმანიის პრობლემის მოწესრიგება გერმანიის როგორც მშვიდობისმოყვარე და დემოკრატიული სახელმწიფოს ერთიანობის აღდგენის მიზნით, აგრეთვე პოტსდამის პრინციპების საფუძველზე გერმანიასთან ზავის ხელშეკრულების მომზადება და დადება, რაც საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ხალხთა უშიშროების უზრუნველყოფის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პირობაა.

საბჭოთა კავშირი მტკიცედ უჭერდა და უჭერს მხარს პოტსდამის შეთანხმების ზუსტად და თანმიმდევრულად დაცვას, იცავს გერმანიის ეკონომიური და პოლიტიკური ერთიანობის აღდგენას, გერმანიის ერთიანი, მშვიდობისმოყვარე დემოკრატიული სახელმწიფოს შექმნას, გერმანიისათვის თავისუფალი და თანასწორუფლებიანი მშვიდობისმოყვარე ერის უფლებების დაბრუნებას.

სწორედ ამით განისაზღვრებოდა საბჭოთა კავშირის პოზიცია საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე. ამით განისაზღვრებოდა ის წინადადებანიც, რომელნიც ამ სესიაზე შეიტანა საბჭოთა დელეგაციამ, სახელდობრ:

1) გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების დაუყოვნებლივ მომზადება, რათა საზავო ხელშეკრულების პროექტში გათვალისწინებული იყოს გერმანიიდან საოკუპაციო ჯარების გაყვანა ხელშეკრულების დადებიდან ერთი წლის განმავლობაში;

2) გერმანიაში წინანდელ საფუძველზე საკონტროლო საბჭოს საქმიანობის აღდგენა, როგორც ასეთი ორგანოსი, რომელიც მოწოდებულია განახორციელოს უმაღლესი ძალაუფლება გერმანიაში;

3) ბერლინის სამოკავშირეთაშორისო კომენდატურის აღდგენა ბერლინის მართვის საერთო საქალაქო ღონისძიებათა საკოორდინაციოდ და მთლიანად ბერლინის ნორმალური ცხოვრების უზრუნველსაყოფად;

4) აღმოსავლეთ და დასავლეთ ზონებში ამჟამად არსებული გერმანული ეკონომიური ორგანოების საფუძველზე სრულიად გერმანიის სახელმწიფო სახსრების შექმნა, როგორც გერმანიის ეკონომიური და აღმინისტრაციული ცენტრისა მთავრობის ფუნქციებით ეკონომიური და სახელმწიფო მშენებლობის დარგში საკონტროლო საბჭოსთვის შექმნილი მდგომარეობიდან, გერმანიის საკითხის სხვა გადაწყვეტა.

რა თქმა უნდა, ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთისათვის მოულოდნელი არ ყოფილა სხვა გამოსავლის ძებნის აუცილებლობა, ვინაიდან მათთვის უკვე ცხადი იყო ის მარცხი, რომელიც განიცადა გერმანიის მიმართ ინგლის-საფრანგეთ-ამერიკის პოლიტიკის კურსმა. ამიტომ შემთხვევითი არ ყოფილა დასავლეთის სამი დელეგაციის ახალი წინადადებანი გერმანიის საკითხზე. ამ წინადადებებში არა თუ აღარ ყოფილა არავითარი გადაკრული აზრი იმის შესახებ, რომ ის პოლიტიკა, რომელსაც გერმანიის მიმართ დღემდე ახორციელებენ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობები, სწორია, არამედ, პირიქით, პირდაპირ აცხადებდნენ, რომ საჭიროა ღონისძიებათა მიღება გერმანიის ეკონომიური და პოლიტიკური ერთიანობის აღსადგენად, რათა საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს შემდეგ სესიაზე მიღწეულ იქნას ის შედეგი, რის მიღწევაც ამ ბრივ ამ სესიაზე არ მოხერხდა. ეს, რასაკვირველია, არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება ჩაითვალოს გერმანიის მიმართ ამერიკის პოლიტიკის სისწორის დასტურებად, რის დამტკიცებასაც ახლა ცდილობენ ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობის ოფიციალური წარმომადგენელი საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგებისადმი მიძღვნილ თავიანთ უკანასკნელ გამოსვლებში.

სინამდვილეში, საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე წარმოებულმა მოლაპარაკებებმა გერმანიის საკითხზე სერიოზულად სცილდება ანგლის-საფრანგეთ-ამერიკის თავდაპირველ წინადადებებსა და გეგმებს. თუ ყურადღებით ვაკვირდებით საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს კომუნიკეს, ძნელი არ არის დავინახოთ ოთხი მინისტრის მიერ მიღებულ კომუნიკეში იმ წინადადებათა ძირითადი იდეები, რომლებიც საბჭოთა დელეგაციამ შეიტანა მინისტრების საბჭოში მისი მუშაობის პირველსავე დღეებში.

მართალია, როგორი იყო საბჭოთა კავშირის პოზიცია გერმანიის საკითხში მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე? რა წინადადებებით გამოვიდა საბჭოთა დელეგაცია, გერმანიის პრობლემის გადაწყვეტის რა პრინციპებს იცავდა იგი?

მოკლედ რომ ითქვას, საბჭოთა დელეგაციის პოზიცია იმით განისაზღვრებოდა, რომ დაეჩქარებინა გერმანიის პრობლემის მოწესრიგება გერმანიის როგორც მშვიდობისმოყვარე და დემოკრატიული სახელმწიფოს ერთიანობის აღდგენის მიზნით, აგრეთვე პოტსდამის პრინციპების საფუძველზე გერმანიასთან ზავის ხელშეკრულების მომზადება და დადება, რაც საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ხალხთა უშიშროების უზრუნველყოფის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პირობაა.

საბჭოთა კავშირი მტკიცედ უჭერდა და უჭერს მხარს პოტსდამის შეთანხმების ზუსტად და თანმიმდევრულად დაცვას, იცავს გერმანიის ეკონომიური და პოლიტიკური ერთიანობის აღდგენას, გერმანიის ერთიანი, მშვიდობისმოყვარე დემოკრატიული სახელმწიფოს შექმნას, გერმანიისათვის თავისუფალი და თანასწორუფლებიანი მშვიდობისმოყვარე ერის უფლებების დაბრუნებას.

სწორედ ამით განისაზღვრებოდა საბჭოთა კავშირის პოზიცია საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე. ამით განისაზღვრებოდა ის წინადადებანიც, რომელნიც ამ სესიაზე შეიტანა საბჭოთა დელეგაციამ, სახელდობრ:

1) გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების დაუყოვნებლივ მომზადება, რათა საზავო ხელშეკრულების პროექტში გათვალისწინებული იყოს გერმანიიდან საოკუპაციო ჯარების გაყვანა ხელშეკრულების დადებიდან ერთი წლის განმავლობაში;

2) გერმანიაში წინანდელ საფუძველზე საკონტროლო საბჭოს საქმიანობის აღდგენა, როგორც ასეთი ორგანოსი, რომელიც მოწოდებულია განახორციელოს უმაღლესი ძალაუფლება გერმანიაში;

3) ბერლინის სამოკავშირეთაშორისო კომენდატურის აღდგენა ბერლინის მართვის საერთო საქალაქო ღონისძიებათა საკოორდინაციოდ და მთლიანად ბერლინის ნორმალური ცხოვრების უზრუნველსაყოფად;

4) აღმოსავლეთ და დასავლეთ ზონებში ამჟამად არსებული გერმანული ეკონომიური ორგანოების საფუძველზე სრულიად გერმანიის სახელმწიფო სახსრების შექმნა, როგორც გერმანიის ეკონომიური და აღმინისტრაციული ცენტრისა მთავრობის ფუნქციებით ეკონომიური და სახელმწიფო მშენებლობის დარგში საკონტროლო საბჭოსთვის შექმნილი მდგომარეობიდან, გერმანიის საკითხის სხვა გადაწყვეტა.

ნათქვამიდან ცხადია, რომ გერმანიის საკითხში საბჭოთა კავშირი საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიაზე თანმიმდევრულად იცავდა თავის პრინციპულ პოზიციას, რომელიც სავსებით შეესაბამებოდა პოტსდამის შეთანხმებას, და უარყო

სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხ. ა. ი. ვიშინსკის ინტერვიუ გაზეთების „პრავდისა“ და „იზვესტიის“ კორესპონდენტებს

საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს სესიის შედეგების შესახებ

(დასასრული)

შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მინისტრებმა არ თქვეს უარი სათანადო დახმარება აღმოეჩინათ ასეთი ორგანოს შექმნისა და მისი საქმიანობისათვის, რასაც ტტკივებენ მოითხოვდა საბჭოთა დელეგაცია? განა მათ არ უარყვეს აგრეთვე საბჭოთა წინადადება სრულიად ბერლინის მაგისტრატის აღდგენის შესახებ და სსრ კავშირის წინადადება — რჩევა მისცემოდა აღმოსავლეთი და დასავლეთი ზონების ხელმძღვანელ გერმანულ ეკონომიურ ორგანოებს შეექმნათ ეკონომიური წარმომადგენლობანი, სხვათა შორის, ამ გერმანული ორგანოების სავაჭრო და საერთოდ ეკონომიური საქმიანობის. განვითარების მიზნით? ბოლოს, განა ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის დელეგაციებმა არ უარყვეს საბჭოთა კავშირის წინადადებანი გერმანიასთან საზავო ხელშეკრულების მომზადებისა და გერმანიიდან საოკუპაციო ჯარების გამოსაყვანად მოკლე ვადის დაწესების შესახებ? რაც შეეხება სრულიად გერმანიის დემოკრატიული მთავრობის შექმნის საკითხს, განა დასავლეთის სამმა მინისტრმა არ ცხადყო პირიზის სესიაზე, თუ რამდენად არ სურთ მათ ასეთი მთავრობის შექმნა?

როგორც შეიძლება ამ უდავო ფაქტების შემდეგ ბ-ნ ბჩესონს ხება მიეცა თავისი თავისათვის და აშკარა ფაქტების წინააღმდეგ განეცხადებინა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ცდილობენ მიანიშნონ გერმანელებს „თავისუფლება მათ საკუთარ საქმეებში“, ხოლო საბჭოთა კავშირის თითქოს არ სურს მიანიშნოს გერმანელებს „თავისუფლება მათ საკუთარ საქმეებში“?.

იმავე პრეს-კონფერენციაზე ბ-ნმა ბჩესონმა განაცხადა, რომ დასავლეთ ევროპის აღდგენაში მიღწეულ წარმატებებში უნდა ვეძიოთ იმის ახსნა, რაც პარიზში მოხდა. ამის გამო მე საჭიროდ მიმაჩნია განვაცხადო, რომ არა წარმატებებზე, არამედ „მარშალის გეგმის“ წარუმატებლობაზე უნდა გველაპარაკა, თუ ანგარიში გავუწევთ მთელი მსოფლიოსათვის ცნობილ ფაქტებს. მართლაც, თუ „მარშალის გეგმა“ წარმატების მქონე გეგმა აღმოჩნდა, რით უნდა აიხსნას, რომ ამ გეგმის ავტორი მოხსნეს ამერიკის შეერთებული შტატების საგარეო საქმეთა მინისტრის პოსტიდან და შეცვალეს სხვა მინისტრით? მე ვფიქრობ, რომ სწორედ „მარშალის გეგმის“ წარუმატებლობაში უნდა ვეძიოთ იმის ერთ-ერთი მიზეზი, რომ სამმა მინისტრმა პარიზის სესიაზე უკან დაიხია მათი თავდაპირველი ეგრეთ წოდებული „მტკიცე პოზიციდან“.

რაც შეეხება ავსტრიის ხელშეკრულების საკითხს, პარიზის სესიაზე მოხერხდა შეთანხმება ამ საკითხზე იმის გამო, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის მთავრობებს მოუხდათ შეეცვალათ თავიანთი პოზიცია ამ საქმეში, მოუხსნათ თავიანთი მოსაზრებანი აღმოსავლეთ ავსტრიაში ყოფილი გერმანიის საკუთრების შესახებ საბჭოთა კავშირის კანონიერ მოთხოვნათა წინააღმდეგ. სწორედ ის, რომ დასავლეთის სამი სახელმწიფო უარს ამბობდა ეცნო საბჭოთა კავშირის კანონიერი უფლებები ამ ქონებაზე, სწორედ ეს იყო მთავარი დაბრკოლება ავსტრიის საკითხზე შეთანხმების მისაღწევად, თუმცა ავსტრიის ხელშეკრულების განხილვას საგარეო საქმეთა მინისტრების მოადგილეებმა 160-ზე მეტი სხდომა მოანდომეს.

შეთანხმებით ავსტრიასთან ხელშეკრულების შესახებ მოწესრიგდა სხვა მნიშვნელოვანი საკითხებიც, რომლებიც სადავოდ რჩებოდნენ იუგოსლავიასა და ავსტრიას შორის. იუგოსლავიისათვის უზრუნველყოფილ იქნა მისი ეკონომიური ინტერესები იუგოსლავიის ტერიტორიაზე არსებული ავსტრიის საკუთრების მისთვის გადაცემით. უზრუნველყოფილ იქნა აგრეთვე ბუნგენლანდში, კარინტიასა და შტირიაში სლოვენ და ხორვატ ნაციონალურ უმცირესობათა უფლებების დაცვა. ავსტრიისადმი იუგოსლავიის ტერიტორიული პრეტენზიების შესახებ უნდა ითქვას, რომ ჯერ კიდევ ორი წლის წინათ, ე. ი. საგარო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიამდე დიდი ხნით ადრე, იუგოსლავიის წარმომადგენლები საბჭოთა კავშირის ზურგს უკან ფარულ მოლაპარაკებას აწარმოებდნენ ინგლისის წარმომადგენლებთან ნოელ ბეკერისა და სახელმწიფო მინისტრ მაკნეილის სახით, მაგრამ მათგან ვერაფერთარი დათმობა ვერ მიიღეს. ცხადია, რომ ასეთი ფარული მოლაპარაკებისათვის საბჭოთა მთავრობა ვერავითარ პასუხისმგებლობას ვერ იკისრებს.

საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგებზე რომ ვლაპარაკობთ, უნდა აღინიშნოს ყველაზე მნიშვნელოვანი შედეგი, — გერმანიის გათიშვის, საერთაშორისო ურთიერთობის გამწვავების პოლიტიკის კურსის უეჭველი მარცხი და გერმანიის ერთიანობის აღდგენის, საერთაშორისო ურთიერთობის გაუმჯობესების, საერთაშორისო თანამშრომლობის პოლიტიკის კურსის უეჭველი წარმატებანი.

ასეთია, საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგები.

რაც შეეხება საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის მოწვევისათვის პირობების მომზადების საკითხს, ამ საქმეში, როგორც ცნობილია, იყო ზოგიერთი ურთიერთდათმობა, როგორც დასავლეთის სამი მთავრობის მხრივ, ისე საბჭოთა მთავრობის მხრივ. საბჭოთა მთავრობამ განაცხადა, რომ იგი თანახმაა მოხსნას სატრანსპორტო და სხვა შეზღუდვანი, თუ დასავლეთის სამი მთავრობა თავის მხრივ დათანხმდება მოხსნას თავისი სატრანსპორტო და სხვა შეზღუდვანი, უარს იტყვის ოთხი მთავრობის თანამშრომლობის ბოიკოტზე და დათანხმდება საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს აღდგენას. სამი მთავრობა წავიდა ამ დათმობაზე.

ვფიქრობ, მომავალშიც საჭირო იქნება ზოგიერთი ურთიერთ დათმობანი, რაც შეესაბამება პოტსდამის შეთანხმების საფუძვლებსაც.

პარტიული ცხოვრება

ვიბრძვით კაღრების იდეურ-პოლიტიკური აღზრდის გაუმჯობესებისათვის

ლენინის სახელობის საავდრო სასოფლო-სამეურნეო მეცნიერებათა აკადემიის გასული წლის აგვისტოს სესიის მიერ დასახული ამოცანების მიხედვით ჩვენს ინსტიტუტში წარმოებული მუშაობის შემოწმებამ ნათელყო, რომ ბიოლოგიურ მეცნიერებათა სწავლება მიჩურჩულები ავსტრიის საკითხზე შეთანხმების მისაღწევად, თუმცა ავსტრიის ხელშეკრულების განხილვას საგარეო საქმეთა მინისტრების მოადგილეებმა 160-ზე მეტი სხდომა მოანდომეს.

შეთანხმებით ავსტრიასთან ხელშეკრულების შესახებ მოწესრიგდა სხვა მნიშვნელოვანი საკითხებიც, რომლებიც სადავოდ რჩებოდნენ იუგოსლავიასა და ავსტრიას შორის. იუგოსლავიისათვის უზრუნველყოფილ იქნა მისი ეკონომიური ინტერესები იუგოსლავიის ტერიტორიაზე არსებული ავსტრიის საკუთრების მისთვის გადაცემით. უზრუნველყოფილ იქნა აგრეთვე ბუნგენლანდში, კარინტიასა და შტირიაში სლოვენ და ხორვატ ნაციონალურ უმცირესობათა უფლებების დაცვა. ავსტრიისადმი იუგოსლავიის ტერიტორიული პრეტენზიების შესახებ უნდა ითქვას, რომ ჯერ კიდევ ორი წლის წინათ, ე. ი. საგარო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიამდე დიდი ხნით ადრე, იუგოსლავიის წარმომადგენლები საბჭოთა კავშირის ზურგს უკან ფარულ მოლაპარაკებას აწარმოებდნენ ინგლისის წარმომადგენლებთან ნოელ ბეკერისა და სახელმწიფო მინისტრ მაკნეილის სახით, მაგრამ მათგან ვერავითარი დათმობა ვერ მიიღეს. ცხადია, რომ ასეთი ფარული მოლაპარაკებისათვის საბჭოთა მთავრობა ვერავითარ პასუხისმგებლობას ვერ იკისრებს.

საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგებზე რომ ვლაპარაკობთ, უნდა აღინიშნოს ყველაზე მნიშვნელოვანი შედეგი, — გერმანიის გათიშვის, საერთაშორისო ურთიერთობის გამწვავების პოლიტიკის კურსის უეჭველი მარცხი და გერმანიის ერთიანობის აღდგენის, საერთაშორისო ურთიერთობის გაუმჯობესების, საერთაშორისო თანამშრომლობის პოლიტიკის კურსის უეჭველი წარმატებანი.

ასეთია, საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის შედეგები.

რაც შეეხება საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის მოწვევისათვის პირობების მომზადების საკითხს, ამ საქმეში, როგორც ცნობილია, იყო ზოგიერთი ურთიერთდათმობა, როგორც დასავლეთის სამი მთავრობის მხრივ, ისე საბჭოთა მთავრობის მხრივ. საბჭოთა მთავრობამ განაცხადა, რომ იგი თანახმაა მოხსნას სატრანსპორტო და სხვა შეზღუდვანი, თუ დასავლეთის სამი მთავრობა თავის მხრივ დათანხმდება მოხსნას თავისი სატრანსპორტო და სხვა შეზღუდვანი, უარს იტყვის ოთხი მთავრობის თანამშრომლობის ბოიკოტზე და დათანხმდება საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს აღდგენას. სამი მთავრობა წავიდა ამ დათმობაზე.

ვფიქრობ, მომავალშიც საჭირო იქნება ზოგიერთი ურთიერთ დათმობანი, რაც შეესაბამება პოტსდამის შეთანხმების საფუძვლებსაც.

კომუნიკე

ოთხი სახელმწიფოს გერმანიის საოკუპაციო ხელისუფლების მეთაურთა მოადგილეების თათბირის შესახებ

ბერლინი, 28 ივნისი. (საქდესი). დღეს, 28 ივნისს, ბერლინში საკონტროლო საბჭოს შენობაში შედგა ოთხი სახელმწიფოს გერმანიის საოკუპაციო ხელისუფლების მეთაურთა მოადგილეების თათბირი. თათბირში მონაწილეობა მიიღეს გენერალ-ლეიტენანტმა დრატვინმა (სსრ კავშირი), გენერალ-მაიორმა ჰეისმა (ამერიკის შეერთებული შტატები), გენერალ-მაიორმა მაკლინმა (დიდი ბრიტანეთი) და ბრიგადის გენერალმა ბაპტმა (საფრანგეთი), აგრეთვე პოლიტიკურმა მრჩევლებმა.

თათბირის თავმჯდომარეობდა გენერალი მაკლინი.

საოკუპაციო ხელისუფლების მეთაურთა მოადგილეებმა განიხილეს ღონისძიებანი, რომელთა განხორციელება საჭიროა გერმანიის შესახებ საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს პარიზის სესიის გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად.

ოთხი სახელმწიფოს საოკუპაციო ხელისუფლების მეთაურთა მოადგილეების შემდეგი სხდომა შედგება სამშაბათს, 5 ივლისს.

მარქსიზმ-ლენინიზმის საღამოს უნივერსიტეტის მსმენელთა გამოშვება

28 ივნისს შედგა საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის საღამოს უნივერსიტეტის მსმენელთა გამოშვებისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა.

მჭიხარე ტაშით სპარტო პრეზიდიუმში არჩეულ იქნა საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს დიდი სტალინის მეთაურობით, აგრეთვე ამხანაგი კ. ჩარკვიანი.

საღამოს უნივერსიტეტის განვლილი მუშაობის შედეგებზე მოხსენებით გამოვიდა უნივერსიტეტის დირექტორი დოცენტი ი. ზუცოშვილი.

მარქსიზმ-ლენინიზმის საღამოს უნივერსიტეტის ფილოსოფიის, ისტორიისა და ეკონომიის ფაკულტეტი 136 ამხანაგმა დაამთავრა. კურსდამთავრებულთა შორის არიან პარტიული და კომკავშირული მუშაკები, მეცნიერი მუშაკები, ინჟინერ-ტექნიკოსები, ხელმძღვანელი სამეურნეო მუშაკები, პედაგოგები და სხვ. 95 კაცმა უნივერსიტეტი ფრიადი და კარგი წარმატებით დაამთავრა. მათ შორის არიან თ. საჯაია, გ. აბუსელიძე, გ. გეგეშიძე, ზ. იაშვილი, ა. იორამაშვილი, გ. სულაძე, ა. პრიხოდკო, ვ. ლითანიშვილი, თ. კვარაცხელია, გ. გაბუნია და სხვ.

მოხსენების დასასრულს ამხ. ზუცოშვილმა მიულოცა მსმენელებს უნივერსიტეტის დამთავრება და მოუწოდა მათ მიღებული თეორიული ცოდნა გამოიყენონ თავიანთ პრაქტიკულ მუშაობაში.

საზეიმო სხდომაზე სიტყვები წარმოთქვეს დოცენტებმა ვ. ბახტაძემ, ი. კაჭარავამ. უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულთა სახელით საღამოზე სიტყვით გამოვიდნენ საელჩო დუმის პარტბიუროს მდივანი ამხ. ვ. გაბუნია და გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ ლიტერატურული მუშაკი ნ. იაშვილი.

მარქსიზმ-ლენინიზმის საღამოს უნივერსიტეტის გამოშვებისადმი მიძღვნილ საზეიმო სხდომას დაესწრო საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის მდივანი ამხ. ნ. ჯიშიაშვილი.

რაზომ ჩამორჩენენ ყაზახეთის ქვანახშირის მოპოვებაში

მომდინარე წელს ტყიბულქვანახშირის ტრესტმა მხოლოდ ორ თვეში — იანვარსა და მარტში შეასრულა დავალება, დანარჩენ თვეებში გეგმა არ შესრულებულა.

ტრესტის ჩამორჩენის მიზეზია სამუშაო ფრონტებს უქონლობა და ტყიბულქვანახშირის ტრესტს, მისი შახტებისა და თვით ქვანახშირის კომბინატის ხელმძღვანელთა არაოპერატიულობა, კაბინეტური სტილით მუშაობა. მოვიყვანთ მაგალითებს:

ლენინის სახელობის შახტმა ძირითად სამთო-მოსამზადებელ სამუშაოთა ხუთი თვის გეგმა 71,7 პროცენტით შეასრულა. რატომ?

შახტში ძირითად სამთო-მოსამზადებელ სამუშაოებს აწარმოებს მოწინავე მთხრელის, სოციალისტური შრომის გმირის ა. ქასრაძის ბრიგადა. ბრიგადა ხანგრძლივ წელზე მეტია ახდენს მინუს ას პორიზონტზე საველე შტრეკის გაკრას, რომელსაც მეტად დიდი მნიშვნელობა ეძლევა ქვანახშირის ამოღების შემდგომი გადიდებისათვის. ეს ბრიგადა ხანგრძლივ დროს გამცდარია იმის გამო, რომ მას ხელს არ უწყობენ შახტის ხელმძღვანელები, არ აწვდიან საჭირო ვაგონებს ფუჭი ქანის გამოსაზიდავად. ბრიგადა ფერხდება იმითაც, რომ სანგრევიდან 150 მეტრის მანძილზე ფუჭი ქანით დატვირთულ ვაგონს აგორებენ ხელით, რადგან ძალან ცუდი ლიანდაგის გამო სამუშაო ელმავალი იქ ვერ შედის. ორჯერ დაწერეს ტრესტში ბრძანება ახალი სახშატო ლიანდაგის გაყვანის შესახებ, მაგრამ შედეგი არც ერთ ბრძანებას არ მოჰყოლია. ეს იმიტომ, რომ ტრესტმა თავის ბრძანების შესრულებისათვის არ შექმნა სათანადო მატერიალური ბაზა, არ მოამარაგა შახტი იგივე წოდებული 24-კილოგრამიანი ნაშახტო რელსებით.

შახტის მეორე ველში მოქმედი ორი ლავა მეუახლოვდა ზედაპირულ წყლებს, რომელებმაც შეიძლებელი გახადეს მუშაობის განგრძობა. ამასთან წყალი ხელს უშლის მზადების პროცესში მყოფი მეოთხე მძლავრი ველის საქმესლოატაციოდ გადაცემას. საჭიროა კაპიტალური სამუშაოების შესრულება. ამის შესახებ დიდი ხანია იყო საქართველოს ქვანახშირის კომბინატის მითითებაც, შეადგინეს პროექტებიც, მაგრამ არსებითად ჯერ, მიუხედავად საქმის დროის გასელისა, არაფერია გაკეთებული.

ლენინის სახელობის შახტის მეორე უბნის უფროსი ამხ. კობეშავიძე უპასუხისმგებლობას იჩენს თავისი მოვალეობის შესრულებაში, მაგრამ ეს შახტისა და ტრესტის ხელძღვანელებს საკმაოდ არ ანაღვლებს. ეს უბანი ყოველდღიურად ათიულ ტონობით ქვანახშირს აკლებს საშობლოს.

ტყიბულქვანახშირის ტრესტისა და საქართველოს ქვანახშირის კომბინატის ხელმძღვანელებისათვის კარგადაა ცნობილი, რომ სტალინის სახელობის შახტის მიერქვსი ველის გამოშუშვება შეუძლებელია ჰიდრავლიკური ვსების უბნის გამართული მუშაობა. ტუმბოების მომარაგებისთვის კი თავს არავინ იწუხებს. ტრესტსა ჯერ კიდევ ვერ შეესწრო დიკომპლექტებია ეს უბანი კვალიფიციური კადრებით. ამჟამად სისტემატურ ვსებას ხელს უშლის წყლის დებიტის სიმცირე, ხოლო შაორიდან ტიქნიური წყლის მიეწის დაუმქვილი ვადები რამდენჯერმე ჩაიშალა.

ტყიბულის შახტების ჩამორჩენის მიზეზი უნდა ვეძიოთ აგრეთვე იმაში, რომ ტრესტისა და კომბინატის ხელმძღვანელები ნაკლებად შედიან შახტებში, ადგილზე არ ეცნობიან ფაქტიურ მდგომარეობას და არ უწევენ კონკრეტულ დახმარებას შახტში მომუშავეებს. ისინი კმაყოფილდებიან მხოლოდ კაბინეტიდან ბრძანებების გაცემით.

ივნისის პირველი ორი დეკადის განმავლობაში, როცა ტყიბულის შახტებმა სამრეცხეინოდ ჩამორჩნენ და სამშობლოს მრავალი ტონა ქვანახშირი დააკლეს, არც ტყიბულქვანახშირის ტრესტის მმართველმა ამხ. ა. ვარდიაშვილმა და არც მთავარმა ინჟინერმა ვ. ჯოციძემ საჭიროდ არ ცნეს ერთხელ მაინც შესულიყვნენ რომელიმე შახტში და დახმარება გაეწიათ შახტის ხელმძღვანელებისათვის. მაისში საქართველოს ქვანახშირის კომბინატის მთავარი ინჟინერი ნ. ტყემალაძე მოავლენს ტყიბულქვანახშირის ტრესტში ჩამორჩენის გამოსასწორებლად, მაგრამ მის ჩამოსვლას ჯერჯერობით ფაქტიურად არაეითარი შედეგი არ მოყოლია.

ცუდად მუშაობს ტყიბულ ქვანახშირის ტრესტის მუშათა მომარაგების განყოფილებაც (უფროსი ა. ჩხარიშვილი).

ყოველივე ეს ოწვიეს ქვანახშირს მოპოვებაში ჩამორჩენას.

ვ. ცირეკიძე

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

რკინიგზელის სტაჟიური დღის შესახვედრად

420.000 კილომეტრი — ვაგონების მოუხსნელად

ასიათასობით მოძრაობის განვითარებითა და მუშაობის ლენინური მეთოდების დანერგვის შედეგად შესანიშნავი წარმატებები მოიპოვა სამხრეთ სამსახურის თბილისის რეზერვის გამცილებელთა კოლექტივმა. ვაგონების ლენინურად მოვლა-პატრონობის მონინთ გამცილებელთა დიდმა რაოდენობამ შეისწავლა მეორე პროფესია — სახარატო, სახეინკლო, სადურგლო, სამღებრო საქმე. ამ პროფესიათა შესწავლამ გამცილებელთა ბრიგადებს შესაძლებლობა მისცა ვაგონები შეაკეთონ მატარებლის შემადგენლობიდან მოუხსნელად. მაგალითად, თბილისი-ერევნის სამგზავრო მატარებლის უფროსის დ. ერისთავის ბრიგადამ, რომლის შთაბეჭდილებათა წიგნში კარგი მომსახურებისათვის მგზავრთა 300 მადლობა ჩაწერილი, სამგზავრო შემადგენლობიდან ვაგონების მოუხსნელად დღემდე გაირბინა 172.000 კილომეტრი.

რეზერვის გამცილებელთა კოლექტივი ამჟამად ჩაბმულია რკინიგზელთა ქალაქური სტალინური დღის აღსანიშნავად გაჩაღებულ შეჯიბრებაში და წარმატებით იბრძვის ნაკისრ ვალდებულებათა გასანაღდებლად. აქ 150 გამცილებელი ეუფლება მეორე პროფესიას, რომ გამცილებელთა ახალი ბრიგადები ასიათასობითა რიგებში ჩადგნენ. ამ დღეებში ერთ ახალ სამგზავრო შემადგენლობას გადაიყვანენ სამეურნეო ანგარიშზე და მისი ორი ბრიგადა ჩადგება ვაგონების; მოეხსნელად ასიულ ათასობით კილომეტრის გარბენისათვის მებრძოლთა რიგებში.

ასიათასობითა ბრიგადები ადიდებენ თავიანთ ვალდებულებებს. სოციალისტური შეჯიბრებაში გამარჯვებული დ. ერისთავის ბრიგადა, რომელმაც საუკეთესო მაჩვენებლების მოპოვებისათვის გზის გარდამავალი წითელი დროშა მიიღო, და მატარებლის უფროს ს. ტატიანის გამცილებელთა ბრიგადა ამჟამად იმისათვის იბრძვიან, რომ წლეული შეკეთების ჩატარებლად სამი წელი ატარონ სამგზავრო მატარებელი და ვაგონის მოუხსნელად გაირბინონ 420.000 კილომეტრი. ამ ვალდებულების შესრულებით ეს ბრიგადები გასწევენ 130 ათას მანეთ ეკონომიას.

თბილისი-სოხუმის სამგზავრო მატარებლის უფროსების ლ. მელიას და ა. მინდიაშვილის გამცილებელთა ბრიგადებმა პირობა დაიდეს წლეული შეკეთების გაუვლელად და 1951 წლის მაისამდე ატარონ სამგზავრო შემადგენლობა, რომელსაც წელს აპირებენ გაუკეთონ საშუალო შეკეთება, და ამ შემადგენლობით ვაგონების მოუხსნელად გაირბინონ 320.000 კილომეტრი, რითაც სახელმწიფოს მისცემენ 96.000 მანეთ ეკონომიას.

მატარებლების უფროსების ნ. კეკელიას (თბილისი-ბათუმი) და გ. ჯავახაძის (თბილისი-ქუთაისი) გამცილებელთა ბრიგადებმა გადაწყვიტეს ვაგონების ელექტრომონტიორის პროფესიას და ამით წლეულად სახელმწიფოს მისცენ მრავალი ათასი მანეთი ეკონომია. ამ მიზნით ამ ბრიგადების 2-2 გამცილებელმა უკვე შეისწავლა ელექტრომონტიორობა.

ქუთაისი-თბილისის სამგზავრო მატარებელზე ა. მინასაშვილის, ვ. ნატროშვილის და გ. ჯავახაძის გამცილებელთა ბრიგადებმა სავაგონო დეპოში ჩაყენებულად თავიანთი ძალებით გამაჯანსაღებელი რემონტი გაუკეთეს სამგზავრო შემადგენლობას, ხოლო ივლისში განზრახული აქვთ შეღებონ მთელი შემადგენლობა.

თბილისის რეზერვის გამცილებელთა კოლექტივში რკინიგზელის სტალინური დღის აღსანიშნავად გაჩაღებული შეჯიბრების ერთ-ერთი ძირითადი პირობაა მგზავრთა კულტურული მომსახურების გაუმჯობესება.

ე. აროშიძე

მოწინავე რკინიგზელები

ფოთი. (საქ. კორ.). რკინიგზელის სტალინური დღისათვის ენერგიულად ემზადებიან ფოთის რკინიგზელები. მოძრაობის დარგის კოლექტივი სოციალისტურ შეჯიბრებაში ჩაება თბილისის სატვირთო სადგურთან. ფოთელებმა იკისრეს ვაგონების მომოქცევის დროის შეასრულონ საგრძნობი გადაჭარბებით, ვაგონების მოცდენის დრო შეამცირონ 1 საათით, მაღწონ სატვირთო სამუშაოთა სანიმუშოდ ჩატარებას.

გაჩაღებულ შეჯიბრებაში დაწინაურდა გ. ცანავას ცვლა, რომელიც დღეში დაჯილებს 130 პროცენტით ასრულებს. საუკეთესო მუშაობის ჯგროებს შემდგენლები და გადამბმელები ა. მიქელაძე, ი. გაბელაია, ბ. გვალია, შ. ხუხია, გ. სალაყაია და სხვები. ისინი დაჯილებებს 140-145 პროცენტით ანაღდებენ.

შრომის მოწესრიგებისა და ენერგიული მუშაობის შედეგად სერიოზული წარმატებები დაამთავრა ორი ავარტალი ფოთის სარკინიგზო დეპომ. გარდა გეგმის გადაჭარბებით შესრულებისა, დაზოგულია 16,2 ტონა საწვავი, ორთქლმავალთა გარენენა გაზრდილია მარტო მაისში 300 კილომეტრით. რკინიგზელის დღისათვის დეპოს კოლექტივის ვალდებულებაა — 110 პროცენტით შეასრულოს ორთქლმავალთა გარბენის გეგმა და სამი პროცენტით შეამციროს საწვავის ხარჯვა.

რკინიგზელის სტალინური დღისათვის სერიოზული წარმატებების მოპოვება აჭისრის მოწინავე მემანქანეებმა ბ. ჩიხლაძემ, დ. ბოკუჩავამ, ი. ჩოგნაშვილმა, მემანქანის თანაშემწეებმა შ. ახობაძემ, ს. ჩიქოვანმა, ო. ბაქრაძემ.

ი. ბ. სვაღინის მონუმენტი

ჩხოროწყუ. (საკ. კორ.). კაბალანიის საბჭოს კოლმეურნეობის ეზოში დაიდგა ი. ბ. სტალინის მონუმენტი. მონუმენტის სიმაღლე 5 მეტრია.

მონუმენტის გარშემო გაშენდა ბაღი.

მძიმდებიან თავთავები

მწიფდება უხვი მოსავალი. სოფელი ბალე მოისმენს კალოსპირულს. გაილეწება პირველი კალოები. კოლმეურნეები კვლავ გაუძღვებიან ახალი ხორბლით დატვირთულ ქარავანს სახელმწიფო მეჯლისებაკენ. ხორბლით აივსება კოლმეურნეობათა ბეღლებიც.

— პური! — ამ დიდ სიმდიდრეზე ფიქრობდა მთელი დღის შრომადაღლილი ბრიგადიური ანტონ ქრისტესიაშვილი, რომ გარეთან ხმა შემოესმა. იცნო კოლმეურნეობის ოსიალეური. იგი ის-ის იყო დაბრუნებულიყო სტალინირიდან და პარტიული ორგანიზაციის მდივნის ილია ბორცვაძის დავალებით, დილას ადარ დალოდებია, მოსცლისთანავე არიგებდა გზებიდან.

გზებიდან გამოქვეყნებული იყო სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს და საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება — „1949 წელს მოსავლის აღებისა და სოფლის-სამეურნეო პროდუქტების დამზადების ჩატარების შესახებ“.

ინტერესით კითხულობდა ბრიგადირი ამ დიდმნიშვნელოვან დოკუმენტს. მის მეხსიერებაში ღრმად აღიბეჭდებოდა წყაროხელი. გაქრა დაღლილობა. იგი კოლმეურნეობის კანტორისაკენ წავიდა. იქ, თითქმის უკლებლივ შეკრებილიყო კოლმეურნეობის აქტივი. კოლმეურნეობის თავმჯდომარე იასონ ქრისტესიაშვილი, რომელმაც შარშან ნაყოფიერი და დატვირთავი მუშაობისთვის მთავრობის ჯილდოები ლენინის ორდენი და მედალი „შრომითი მამაცობისთვის“ მიიღო, ესაუბრებოდა ბრიგადირებს მოსავლის აღების საკითხებზე.

მეორე დღეს დილით ჩვეულებრივზე ადრე შეიკრიბნენ კოლმეურნეები. მათ ბრიგადირი მინდვრებისაკენ წაუძღვა, სადაც მთელი დღე იმ ზეზის შეკეთებაზე მუშაობდნენ, რომლებითაც პური უნდა გადმოზიდონ.

კოლმეურნეობის აგრონომმა ტ. ცაგარეიშვილმა კოლმეურნეობის სხვა მოწინავეებთან ერთად დაკვირვებით შეამოწმა ყანები, მოფიქრებულად განსაზღვრა, თუ რომელ ნაკვეთში უნდა დაიწყოს მკა.

ნიკოლოზ და ალექსი ქრისტესიაშვილები ხელს აღარ უშვებენ ხერხს და ნალაშიხს, არემონტებენ ურმებს, აკეთებენ ცელის ტარებს და მოსავლის აღებისთვის საჭირო სხვა იარაღებს.

კოლმეურნეობის სამშვედლოდან გაუწყვეტელად ისმის გრდემლზე ჩაქუჩის დარტყმის ხმა. მკლავღონიერ მჭედელს დავით ბერუაშვილს შუბლიდან ოფლი ჩამოსდის. იცის დავითმა, რომ მისი ღონივრად მოქნეული მკლავი მოსავლის მოკლე დაღებში აღებას ემსახურება. ამიტომ არ გრძნობს დაღლას, ამიტომ ტყუილბრალოდ ერთი წუთის გაცდენასაც ვერ ურიგდება.

კოლმეურნეობის მოსავლის აღებაში დაეხმარება ქსუისის მტს-ი. მოსავლის ღუწვა რომ უფრო სწრაფად მოეწყოს, ქვერებსაც მართავენ ერედელებში.

განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დაეთმოს დაბაკარგების წინააღდეგ ბრძოლას! — კარგად ახსოვს თავმჯდომარის ეს სიტყვები საკოლმეურნეო კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანს ა. ბესტაევს. ამ მეტად საჭირო სამუშაოს ძირითადად სოფლის მოსწავლე-ახალგაზრდობა შეასრულებს. კომკავშირის ორგანიზაციის მდივანს უბის წიგნაკში ჩაწერილი აქვს ორმოცზე მეტი იმ მოსწავლის გვარი, რომლებმაც სურვილი გამოთქვეს აქტიური დახმარება გაუწიონ კოლმეურნეობას მოსავლის აღებაში.

მოწინავე აგიტატორები ნინო და ბაბალო ბაციკაიები აქტიურად ეხმარებიან კოლმეურნეებს, ესაუბრებიან მათ კონკრეტულ ამოცანებზე, პურეულის სწრაფად და უდანაკარგოდ აღების სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობაზე.

— თუ საჭირო იქნება, ჩვენც შემოვიქნევთ ცელს ყანაში, მთელი წლის ნაამაგარიდან ერთ თავთავსაც არ დავკარგავთ, — განაცხადა სტახანოველმა თამარ ცოტნიაშვილმა.

ასორმოცდაცხრამეტი ჰექტარი პური და ოცდაჩვიდმეტი ჰექტარი ქერი მწიფდება ამ კოლმეურნეობაში. მძიმდებიან თავთავები. ბეღლები ელოდებიან ახალ ხორბალს. ერთდღეში კოლმეურნეები მომზადებული ხელიბიან მკას.

ᲕᲮ. ᲒᲔᲚᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

„კომუნისტის“ საკუთარი კორესპონდენტი

ბამბას კარგად უვლიან

ᲒᲝᲚᲔᲜᲘᲡᲘ. (სპეც. კორ.). 145 ჰექტარი ბამბა უთესია სოფელ არუხლოს კოლმეურნეობა „კომუნიზმს“. კოლმეურნეობის ვალდებულება თვითეულ ჰექტარზე ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 12,5 ცენტნერისა მოიყვანოს 20 ცენტნერი ბამბა.

კოლმეურნეები კარგად მუშაობენ. მათ უკვე დაამთავრეს ბამბის მეორე თოხნა, მიმდინარეობს მესამე თოხნა, შეაქვთ ნაიდაში სასუქიც.

დაწინაურდა მერვე ბრიგადა (ხელმძღვანელი მამედ თამროლოა), რომელსაც მიჩენილი აქვს 25 ჰექტარი ბამბის ნათესი. ბრიგადამ კარგად მოაწყო შრომა. იგი მესამე თოხნას ამთავრებს.

ბეჯითად მუშაობენ სოფელ დამბატკულიარის ყდანოვის სახელობის კოლმეურნეობაში. აქ წელს 14 ჰექტარზე პირველად დათესეს ბამბა. მოწინავეა კოლმეურნეთა გამოცდილების გაზიარებისა და აგროწესების დაცვის შედეგად აქ ბამბის დიდ მოსავალს მოიყვანენ. ბამბა სამჯერ გათოხნეს, ორჯერ ქსეტივაცია ჩაატარეს, ყოველ ჰექტარზე შეიტანეს 150 კილოგრამი აზოტოვანი სასუქი. განზრახულია აქვთ პლანტაცია მოითხეჯერ გათოხნონ და თვითეულ ჰექტარზე მოიყვანონ 24 ცენტნერი ბამბა, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 12 ცენტნერისა.

რაიონის ძსეთ შორეულ და მაღალმთიან სოფლებში, როგორიცაა ხოპა, ანანდრია, ჭალაკა, ჯორჯა, მცარა და სხვ, ზვრიად უჭირვებენ კინოსურათებს. ამას წინათ სოფელ ხოპაში ანვენეს მხატვრული ფილმი „მიჩურინი“. სურათმა, რომელიც ბუნების დიდი გარდამქმნელის მიჩურინის ცხოვრებას ასახავს, მაყურებლებზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა.

გუდაუთის რაიონის კინოთვალურმა მთხილვნელმა წერილი სოფლად გაგზავნა 30-მდე სახელწოდების სხვადასხვა კინოსურათი და გამართა 200-მდე სეანსი. (საქ. კორ.).

ᲐᲓᲒᲘᲚᲝᲑᲠᲘᲕᲘᲜ ᲑᲐᲖᲔᲗᲔᲑᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲚᲔᲑᲖᲔ

„ᲔᲮᲔᲙᲢᲔᲠᲜᲐᲢᲝᲠᲘ ᲡᲝᲤᲚᲘᲡ ᲛᲔᲣᲠᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲐᲙᲢᲘᲙᲝᲡᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“.

ასეთი სათაურით ბეჭდავს ინფორმაციას გურჯაანის რაიონული გაზეთი „მეგენახე“, რომელშიც ნათქვამია:

„1949-1950 სასწავლო წლიდან სოფელ ბაურეთის (გურჯაანის რაიონი) სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმთან გაიხსნება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის პროგრამით გათვალისწინებული ცოდნის მისაღებად ექსტერნატი სოფლის მეურნეობაში მომუშავე პრაქტიკოსებისათვის. ექსტერნატის პედაგოგიური პერსონალით, სასწავლო ლიტერატურით და სხვა დამხმარე მასალებით მოემსახურება ტექნიკუმი“.

ᲙᲘᲔᲕᲔᲚᲘ ᲡᲢᲣᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘ ᲑᲝᲠᲨᲘ

უკარავ მნახველს იზიდავს ქალაქ გორში ის სახლი, სადაც დაიბადა და ბავშვობა გაატარა დიდმა ბელადმა ი. ბ. სტალინმა. გორის რაიონული გაზეთი „სტალინელი“ თავის 21 ივნისის ნომერში წერს:

„19 ივნის, დიდი ბელადის ი. ბ. სტალინის სახლ-მუზეუმი და გორის ისტორიული ადგილები დაათვალიერა უკრაინის სსრ დედაქალაქ კიევიდან ჩამოსულმა სტუდენტთა ჯგუფმა.

კიეველი სტუმრები მეჯვენენ ადრეთვე გორის ნ. ბარათაშვილის სახელობის პედაგოგიურ ინსტიტუტებ“.

„ᲮᲣᲚᲮᲕᲘᲡᲘᲡ“ ᲛᲔᲣᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲐ

ᲮᲣᲚᲮ. (ᲡᲞᲔᲪ. ᲙᲝᲠ.). რაიონის ცენტრში ამჟამად არსებული ელექტროსადგური ვერ აკმაყოფილებს მზარდილთა გაზრდილ მოთხოვნილებას. გადაწყდა 1949 წელს აგრძ 300-ცხენისძალიანი ელექტროსადგური „ხულხვისი“. ელექტროსადგური, რომლის მშენებლობა წელს დაიწყო, საქსპლოატაციოდ გადაეცემა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 32-ი წლისთავისათვის.

„ხულხვისი“ რაიონის ცენტრის გარდა მომსახურებას გაუწევს სოფელ თაგის კოლმეურნეობა „შრომის წყარო“, დიდაჭარის მესაქე ინტერნაციონალის, ოქტომბრელების ბაქრაძის, დიაკონიძეების კოლექტიურებისა, დეკანაშვილების XVIII პარტყრილობისა და ქედლების კაგანოვიჩის სახელობის კოლმეურნეობებს. აღნიშნულ კოლმეურნეობათა წევრები მონდომებით მუშაობენ ელექტროსადგურის მშენებლობაზე.

რაიონში მიმდინარეობს აგრეთვე ელექტროსადგურის „ღორჯომჭალის“ მშენებლობა. „ღორჯომჭალი“ მოემსახურება ადადეების, სტეფანწმინდის, მეკეთიძეების და ტუნაძეების კოლმეურნეობებს.

ᲬᲘᲜᲔᲜᲔᲑᲘᲗᲘ ᲛᲝᲫᲠᲐᲕᲔᲘ ᲕᲐᲭᲠᲛᲝᲑᲐ

ᲡᲝ.ᲮᲕᲘᲗᲘ. (საქ. კორ.). „საქწოგნის“ აფხაზეთის განყოფილებამ აფხაზეთის რაიონებისათვის მოაწყო წიგნების სავაჭრო მანქანა-კიოსკი, რომელიც მომსახურებას უწევს ცენტრიდან დაშორებული სოფლების მოსახლეობას.

მოძრავი კიოსკი მდიდარია პოლიტიკური, მხატვრული და აგრონომიული ლიტერატურით. რამდენიმე დღეში გაიყიდა 15 ათასამდე მანეთის წიგნი. მოძრავი მანქანა-კიოსკი ამჟამად ვაჭრობს ოჩამჩირის რაიონის კოლმეურნეობებში.

სოფლად წიგნით ვაჭრობის გაფართოების მიზნით მიმდინარე წლის მეორე ნახევარში წიგნის საკოლმეურნეო მაღაზიები გაიხსნება გაგრის, ოჩამჩირისა და გალის რაიონებში.

ᲡᲐᲡᲝᲤᲚᲝ ᲪᲔᲜᲖᲠᲘᲡ ᲙᲔᲗᲘᲚᲛᲝᲬᲧᲝᲑᲐ

ᲭᲘᲗᲝᲗᲠᲐ. (საქ. კორ.). ჭიათურის რაიონში ყველაზე კეთილმოწყობილია მანდაეთის სასოფლო სამეურნეო ტექნიკუმი. აქ არის სასოფლო სამეურნეო რვაოთახიანი კაპიტალური შენობა. აქვეა სასოფლო კუთხე, რომელიც 300 კვ.ეს ფართეს. კლუბში შექმნილია აგრონომიული, ფრომატული და ლიტერატურული წრეები, წმირად იმართება საუბრები აგროტექნიკურ საკითხებზე, ეწყობა წარმოდგენა - კონცერტები, უჩვენებენ მხატვრულ კინოფილმებს. კლუბთან არსებობს აგრეთვე ბიბლიოთეკა, რომლის ფონდი 1.200-მდე წიგნით განისაზღვრება. მხატვრული, პოლიტიკური და აგრონომიული ლიტერატურით სარგებლობენ კოლმეურნეები, მოსწავლეები.

სასოფლო ცენტრში არის საქიმო პუნქტი. იგი უზრუნველყოფილია სათანადო მედიკამენტებითა და მოწყობილობით. ახალგაზრდა ექიმმა ს. ჩაჩანიძემ კოლმეურნეებში კარგი სახელი და პატივისცემა დაიმსახურა. აქ შორეული სოფლებიდან და სხვა რაიონის სოფლებიდანაც მოჰყავთ ავადმყოფები.

სოფლის ცენტრში კოლმეურნეობის კანტორისათვის აშენეს ორსართულიანი კაპიტალური შენობა. აქვეა სასოფლო მაღაზიაც.

მანდატურმა კოლმეურნეებმა აშენეს ბანო, მოაწყეს სპორტმეურნეო რადიოკვანძი. იგი მომსახურება უწევს სასოფლო დაწესებულებებს და 30 კოლმეურნეს. რადიორეპროდუქტორების რაოდენობა წელს კიდევ უფრო გაიზრდება.

სოფლის ცენტრში საშუალო სკოლაა, რომელსაც აქვს კარგი ლაბორატორიები და კაბინეტები. კოლმეურნეთა თაოსნობით მოეწყო ბაღი მარადმწვანე მცენარეებით და დაიდგა დიდი ბელადის ბრონზა სტალინის მონუმენტი.

მანდატურელებს კეთილმოწყობილი გზები აქვთ. სასოფლო ცენტრი რაიონს სამი სამანქანო გზით უკავშირდება.

განზრახულია მოკლე ხანში მდინარე დუმალეზე აშენდეს ახალი ელსადგური, რომელიც 600 ოჯახს მოემსახურება. სასოფლო საბჭოს განზრახული აქვს სოფლის ქვეს უბანში გაიყვანოს სასმელი წყალი, სამუბანში — სამანქანო გზები. ყველაფერი ეს კიდევ უფრო კეთილმოწყობილს და ლამაზს გახდის მანდატის სასოფლო საბჭოს.

ᲠᲣᲡᲣᲚᲘ ᲔᲜᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲒᲔᲑᲚᲘ ᲬᲠᲔᲔᲑᲘ ᲡᲐᲥᲝᲚᲔᲒᲘᲣᲠᲜᲝ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲨᲘ

ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲝᲠᲘ. (საქ. კორ.). მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის კულტურულ-საგანმანათლებლო განყოფილების ინიციატივით სოფელ ოყოთში, ზაყოროში, წინავარაში, ორჭოსანში, სალბიერში, ცხილოწმში, აგრეთვე რაიონულ კლუბში შეიქმნა რუსული ენის შემსწავლელი წრეები.

წრის ხელმძღვანელად შერჩეული არიან გამოცდილი პედაგოგები. წრეებში გაერთიანდნენ კოლმეურნეები და სოფლად მომუშავე ინტელიგენტები.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲠᲐᲓᲘᲝᲙᲕᲔᲜᲫᲘ

ᲮᲐᲕᲣᲨᲘ. (საქ. კორ.). ამ რამდენიმე ხნის წინათ გომის სპირტსახდილ ქარხანაში დაიდგა და მუშაობს რადიოკვანძი.

ქარხანაში რადიოფიცირებულია ყველა საამქრო და მუშათა საცხოვრებელი ბინები.

ᲡᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲣᲚ ᲦᲝᲜᲘᲡᲫᲘᲔᲑᲔᲗᲐ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲐ ᲛᲜᲘᲨᲕᲜᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘ ᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲐ

ბიუხედავად ასეთი დიდი მუშაობისა, უნდა ითქვას, რომ ქალაქებსა, სამრეწველო ცენტრებსა და დასახლებულ პუნქტებში ყველგან ჯერ კიდევ არ გვაქვს შექმნილი ისეთი სანიტარული პირობები, როგორიც საჭიროა. პირველ რიგში უნდა აღინიშნოს, რომ არ ქმარა საავტომობილო და საჭაპანო ტრანსპორტი. საჭიროა შეივსოს მეეზოვეების, დამგვეების, საჭაპანო ტრანსპორტზე მომუშავეების კადრები.

უკეე დადგა დრო ჩვენი რესპუბლიკის ქალაქებში ვიქონიოთ თანამედროვე გაუმჯობესებული მექანიზმები, რომელთა საშუალებითაც შეიძლება ქუჩების დაგვა-დასუფთავება, მორწყვა და ა. შ. თბილისშიაც კი ასეთი მექანიზმები არასაკმარისად გვგძვს. ამას ყურადღება უნდა მიექცეს.

უნდა ითქვას, რომ თბილისში, მით უფრო სხვა ქალაქებსა და სამრეწველო ცენტრებში, არ ქმარა საზოგადოებრივი რეტირადების ქსელი, ხოლო არსებული რეტირადების მოვლა-პატრონობა ვერაა კარგად დაყენებული. აუცილებლად საჭიროა გავაფართოოთ რეტირადების ქსელი, შევიმუშაოთ მათი ისეთი დისლოკაცია, რომ ანტისანიტარული კერების თავისთავად წარმოქმნას აღარ ექნეს ადგილი.

სისუფთავის დაცვა ნიშნავს სახალხო ჯანმრთელობისათვის ზრუნვას, დაავადებათა შემცირებასა და სრულ ლიკვიდაციას, ხალხის კეთილდღეობის საერთო დონის ამაღლებას. სწორედ ამიტომ ჩვენი ქალაქების, სამრეწველო ცენტრების, ყველა სხვა დასახლებული პუნქტების ხელმძღვანელი საბჭოთა ორგანოების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანაა სისუფთავის დაცვასათვის ზრუნვა. საქართველოს სსრ კომუნალური მეურნეობის სამინისტრომ რესპუბლიკის მთავარ სახელმწიფო სანიტარულ ინსპექციასთან ერთად შეიმუშავა ჩვენი ქალაქების რეგულარულად დასუფთავების გეგმა. ამ გეგმის შესრულება ჩვენი საქალაქო მეურნეობის მუშაკთა მნიშვნელოვანი ამოცანაა.

Ი. ᲤᲐᲠᲐᲒᲬᲣᲚᲘᲐᲜᲘ

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრის მოადგილე, მთავარი სახელმწიფო სანიტარული ინსპექტორი

ᲙᲘᲜᲝᲒᲣᲠᲣᲘ ᲛᲝᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲐ ᲛᲐᲦᲐᲚᲛᲗᲘᲐᲜ ᲨᲠᲘᲐᲡ ᲡᲝᲤᲚᲔᲑᲡ

გუდაუთის რაიონში სასოფლო-სამეურნეო სპეციალისტთა მომზადებასთან დაკავშირებით კოლმეურნეთა კულტურული მომსახურების მიზნით გაჩაღებულია კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობა, უჭეკნენ კინოსატარებლებით მუშაობა, უჭვენებენ კინოსურათებს, ეწყობა ლექციები-შოხსენებები, მართაულ სატრიბუნო-კონცერტებს.

მომდინარე წლის უკანასკნელი სამი თვის განმავლობაში განსაკუთრებით ნაყოფიერად მუშაობა კინოთვალურმა. კინოთვალური ზეშაეები სისტემატურად გადიან სოფლად და საკოლმეურნეო კლუბებსა და მინდვრად კოლ ზეურნეთა მუშაობის ადგილას უჭვენებენ სურათებს.

ᲙᲠᲘᲢᲘᲙᲐ ᲓᲐ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲒᲠᲐᲤᲘᲐ

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲞᲝᲔᲖᲘᲘᲡ ᲐᲜᲗᲝᲚᲝᲒᲘᲐ ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲣᲠ ᲔᲜᲐᲖᲔ

ჩვენს წინაშე დღეს განიერი ფორმატის წიგნი, ქართული ორნამენტით შემკული და ლამაზად გამოცემული საქართველოში ინგლისურ ენაზე: „ქართული პოეზიის ანთოლოგია, თარგმნილი ვენერა ურუშაძის მიერ“. ეს წიგნი თავისი ლაკონიური პოეტური ენით მეტყველებს ქართული პოეზიის განვლილ გზებზე და მისი უკვდავი ნიმუშების სილამაზეზე. იგი პირველი სრულფასოვანი პოეტური ნაწარმოები ქართველის მიერ უცხო ენაზე შესრულებული ქართული პოეზიის მრავალ ფეროვნებისა და მაღალი პოეტური ხარისხის, გასაცნობად უცხოეთის ფართო მასებისა და პროგრესული ადამიანებისთვის.

ქართული პოეზიის ანთოლოგიაში შეტანილ ლექსებს თან სდევს სპეციფიკური ქართული სურნელი, რომელიც უცხოელი ავრძნობს მისთვის აქამდე უცნობს სრულიად ახალ, მაგრამ ჩარმტაც და მიმზიდველ ქვეყანას. რაც უნდა ტენდენციური იყოს უცხოელი, რაოდენიც უნდა მონახოს ამ წიგნის ნაკლი, ის მაინც იგრძნობს ანთოლოგიის გაცნობისას ქართული პოეზიის სიდიადეს. ამიტომაც დიდია ღვაწლი ამ წიგნის ვენერა ურუშაძისა. სერიოზული მუშაობა გაუწევია ავრეთვე წიგნის რედაქტორს მიხეილ ქვესელავას.

ქართული პოეზიის ნიმუშები ინგლისურ ენაზე პირველად მარკჯერი უორდროპმა თარგმნა. იგი დიდხანს ცხოვრობდა საქართველოში და სწავლობდა ქართულ ენას. მან ქართველ მოღვაწეებთან, კერძოდ ილია ჭავჭავაძესთან ახლო კავშირი დაამყარა. უორდროპმა თარგმნა რამდენიმე მნიშვნელოვანი ქართული ნაწარმოები, რომლებიც გამოცემულ იქნა ლონდონში 1894 და 1912 წლებში შუა, მაი შორის „ქართული არაკები“, ი. ჭავჭავაძის „განდეგილი“ და ხალხური „ქართული ზღაპრები“, რომლებმაც დიდი გამოხმაურება პოვეს მაშინდელ ინგლისელ და ამერიკელ მკითხველთა შორის. მარკჯერი უორდროპის უდიდესი სამეე იყო „ვეფხისტყაოსანის“ პროზაული თარგმანი, შესრულებული სუფთა ლიტერატურული ინგლისური ენით. ეს უკანასკნელი გამოვიდა 1912 წელს, მთარგმნელის გარდაცვალების შემდეგ (იგი გარდაიცვალა 1909 წელს).

ეს იყო ერთადერთი ტრადიცია, რომელიც ჰქონდა ვ. ურუშაძის მიერ წამოწყებულ საქმეს. როგორც თვითონვე წერს ანთოლოგიის წინასიტყვაობაში, მთარგმნელს არა აქვს პრეტენზია უწოდოს თავის ანთოლოგიას სრულიც. რა თქმა უნდა, ოთხი ათასამდე სტრიქონი, რომელიც მთავსებულია ამ წიგნში, ვერ გამოხატავს სრულად — ვერც თვისობრივად და ვერც რაოდენობით — მრავალფეროვან და მდიდარ ქართულ პოეზიას. მაგრამ მასში შერჩეული დამახასიათებელი ლექსების ფართო ციკლი მაინც ერთგვარ წარმოდგენას მისცემს უცხოელ მკითხველს ქართული პოეზიის სიმდიდრისა და მრავალფეროვნების შესახებ. აქ თავმოყრილი ლექსების თითქმის ყოველი ორიგინალი წარმოდგენს ქართული პოეზიის შედევრს.

ანთოლოგია იხსნება შემდეგი ნაწყვეტებით „ვეფხისტყაოსნიდან“: „ანდერძი ავთანდილისა“, „წასვლა ავთანდილისაგან ფრიდონისასა“ და „წიგნი ნესტან დარეჯანისა საყვარლისა წინაშე მიწერილი“. მაღალი და დაბალი პაიროს ეკვივალენტური მეტრი, შესაბამისი სახეებისა და რითმების სისტემა, ფართო ეპიკური თხრობის მანერა — ყოველივე ეს გადმოცემულია თარგმანში და ძალაუნებურად მკითხველში იწვევს სურვილს: გადაითარგმოს რუსთაველის მთელი პოემა ასეთივე გზით. ყოველი მხატვრული ნაწარმოების განუმეორებელია თავისი უნიკალობით. უწინარეს ყოვლისა, ეს ითქმის „ვეფხისტყაოსანზე“. ფუ კი თარგმნელს სადმე მოეთხოვება მთელი არსებით ჩასწვდეს ორიგინალის სულს, ეს, უპირველეს ყოვლისა, აქ მოეთხოვება მას. ვ. ურუშაძის თარგმანს შეუნარჩუნებია შინაარსის სიხუთტე, მას გადმოცემული აქვს რუსთაველის სტრიქონებში ფორიაზმების სახით ჩალაგებული სიბრძნე და თვით ალიტერაციაც კი გამოუყენებია. ძველი ანგლო-საქსური ტრადიციული ალიტერირებული ლექსის თვისება აქ ბუნებრივად მოხმარებია მთარგმნელს.

რუსთაველს მიაყვება თეიმურაზ I, რომელიც ადიდებს თამარ დედოფლის სურათს დავით გარეჯელის სავანეში. შემდეგ დაბეჭდილია ნაწყვეტი ოსეთა თხელეულის „დიდმოურავიანდან“, პირობითად თარგმნილი თეთრი ლექსით, დაფით გურამიშვილის „ქართლის ჭირი“, ბესიკის „ტანო ტატანო“ და „შავნი შაშვნი“ (ეს უკანასკნელიც პირობითი თეთრი ლექსითაა თარგმნილი, რითაც იგი არაფერს კარგავს პოეტურობის მხრივ). ილეშვილის ჭავჭავაძის სატრფიალო ლექსს მოსდევს გრიგოლ ორბელიანის „თამარ მეფის სახე ბეთანიის ეკლესიაში“ და „მუხამბაზი“ („გინდ მეძინოს მაინც სულში მიზნობარ“). კონტრასტი გრ. ორბელიანის ამ ორ ლექსს შორის: ერთი მხრივ ზეშთაგონებული სიყვარული სამშობლოსადმი, რომელიც თამარის სახეშია განხორციელებული, მეორე მხრივ ქალისადმი ტრფიალით მთვრალი ძველი ტფილისელის გრძნობა, ბრწყინვალედაა გადმოცემული ინგლისურად.

ნიკოლოზ ბარათაშვილი საკმაოდ უხვადაა წარმოდგენილი თავისი ლექსებით: „შემოღამება მთაწმინდაზე“, „ფიქრი მტკვრის პირად“, „ჩონგურს“, „საყურე“, „სული ობოლისა“, „მერანი“, „სული ბოროტი“, „ჩინარი“, „ცისა ფერს“. ძნელია იმის გადაწყვეტა, რომელი უფრო უკეთაა შესრულებული დიდი ქართველი რომანტიკოსის ამ ლექსებიდან. ყოველ შემთხვევაში ყველა ძლიერია და დამახასიათებელი ინტონაცია ყველგან შენარჩუნებულია. „მერანის“ თარგმანი ყურადღებას იქცევს თავისი ექსპრესიულობით, დაბეჭდილი რიტმით და ვაჟკაცური ტონით. ბარათაშვილის ლექსების თარგმანი საკმაოდ სრულ წარმოდგენას მისცემს უცხოელს ბარათაშვილის პოეზიის სიღრმისა და ხასიათის შესახებ.

შემდეგ მოდის გაბტანგ ორბელიანის „ჯახეთს“ და „მშანისი“ და ილია ჭავჭავაძის „ქართლის დედას“, „ელეგია“, „გაზაფხული“, „ბაზალეთის ტბა“ და „განდეგილი“ (მარჯერი უორდროპის მიერ თარგმნილი). ილიას პატარა ლექსი „გაზაფხული“ შესანიშნავადაა თარგმნილი: ზუსტად, ლამაზად და ლაკონიურად. აკაკი წერეთელი წარმოდგენილია ლექსებით „სალამური“, „გაზაფხული“, „განთიადი“, „სულეკო“, „ვინ დათვალოს ზღვაში ქვიშა“ (პოემიდან „თორნიკე ერისთავი“), „ნათლას სიმღერა“ და პოემით „გამზრდელი“. რაც ილი ერისთავი წარმოდგენილია ლექსებით — „სამშობლო ხევსურისა“ და „სესიას ფიქრები“.

ვაჟა-ფშაველას ლექსების თარგმანი ერთ-ერთი საუკეთესოთაგანია ანთოლოგიაში. ჩვენ ვფიქრობთ, ეს ფაქტი, ისევე როგორც სხვა შემთხვევები ხალხური პოეზიის ნახევრად-პეპეური ფორმების თარგმნის, მთარგმნელის შემოქმედებითი ბუნების გარკვეულ თავისებურებაზე მეტყველებს: აქ მოჩანს მთარგმნელის ამკარა ობიექტურ-ეპიკური პოეტური მეტყველების უნარი. ვ. ურუშაძის თარგმანი თითქმის ყოველთვის იცავს ორიგინალის ეპიკურობას, მის მკაცრ, ვაჟკაცურ და გაბარულ ტონს. ვაჟა-ფშაველას ლექსების თარგმანებიდან განსაკუთრებით კარგია „სიმღერა“ („გამოღმით მე ვარ, გაღმა —შენ, შუაში მოდის მდინარე“), „არწივი“ და „მწყემსი ქალი“. ისინი ნამდვილად წააგავან ორიგინალურ ინგლისურ ლექსებს და მხოლოდ რითმის დამახასიათებელი განმეორება არის მათი წარმოშობის „გამცემი“. კარგია აგრეთვე დანარჩენ ლექსებიც: „ნადიმი“, „ეული ხატყვა“, „სასოწარკვეთილება“, „სიძღერა“, „ელეგია“, „ხმლის ჩივილი“, „ფშაველი ჯარისკაცის წერილი“ და მოზრდილი ნაწყვეტები პოემიდან „გველის მჭამელი“.

შემდეგ ანთოლოგიაში იწყება საბჭოთა პერიოდის პოეზია. აქ არიან ჭარხოდეგნელი ა. აბაშელი („სიბრძნის ჩიროდანი“, „გაზაფხული“), გ. აბაშიძე („დროშები“, ოსტატურად თარგმნილი), ი. აბაშიძის ცხობილი ლექსები „კაპტანი ბუხაიძე“ და „არ დაიგიწყო“, შ. აფხაიძე („ფიცი“), ვ. გაბესკირია („მშები ხერხეულიძენი“ და „მონადირე“, თეთრი, ტატად მოხერხებული ლექსით თარგმნილი), ვ. გაფრინდაშვილი („ზღვა“), დ. გაჩეჩილაძე („ძახილი ვაჟკაცებისა“), რ. გვეტაძე („შალამბერიძეს“), ი. გრიშაშვილი („დაბერდი? არა!“, „სინათლე“), ს. ეული („გაზაფხულიდან გაზაფხულამდე“), კ. კალაძე („ცაცხვის ყვავილები“), გ. ლეონიძე („ნინო ჭავჭავაძეს“ და „ეუმერ სამშობლოს!“), ა. მირცხულავა („საქართველო“ და „აკვანი“), ი. მოსაშვილი („ღამე ტყეში“). მაყვალა მრევლიშვილი („აბრეშუმი“), გ. ნადირაძე („სტალინი“), გ. ტაბიძე („მთაწმინდის მთვარე“, შესანიშნავად თარგმნილი თავისი მტრილით და აღმავალი ხმოვანებით, და „ღროშები ჩქარა“), გ. ქუჩიშვილი (ცნობილი ბალადით „ჯვარის მონასტერი“), ს. შანშიაშვილი („ახეთის დედოფალი“), ს. ჩიქოვანი („გორი“ და „ვინა სთქვა“), გ. ჭიკვანიძე („საქართველოში ცხელი ორი“). რა თქმა უნდა, როგორც ვხედავთ, საბჭოთა პერიოდის ქართული პოეზიის მაღალი სხვა ბრწყინვალე ნიმუში არ შესულა ამ ანთოლოგიაში, მაგრამ ჯერ ჯერობით ესეც კმარა, მით უმეტეს, რომ ამ ლექსებით დახასიათებულია არა მარტო თვით პერიოდი, არამედ, ყოველი ცალკეული პოეტის ინდივიდუალური შემოქმედებითი სახე.

ანთოლოგია თავდება ამირანის სანახევროდ ბალკლისი ზღაპრით და ლექსით „მოყმისა და ვეფხის“ შესახებ. ქართული ფოლკლორის ეს ორი ბრწყინვალე ნიმუში ანთოლოგიის ერთ-ერთ საუკეთესო ნაწილად შეიძლება ჩაითვალოს, განსაკუთრებით „მოყმისა და ვეფხის“ ლექსი — მძლავრი, ნათელი და დრამატულად დაბეჭდილი.

ქართული პოეზიის ანთოლოგია ინგლისურ ენაზე საუკეთესო საჩუქარია მათთვის, ვისაც საშუალება არა აქვს ორიგინალში გაეცნოს ჩვენს მდიდარ და მრავალფეროვან პოეზიას. ეს ანთოლოგია ერთხელ კიდევ ადასტურებს საბჭოთა ეპოქის ქართველი ხალხის დიდ შესაძლებლობებს, მისი ლიტერატურის აყვავებას. იგი აწყობებს უცხოელ მკითხველს ჯანსაღი და ვაჟკაცური, მაზნებარა და დარბაისელი, ლირიკულად მახვილი და ეპიკურად მშვიდი ქართული პოეზიის ნიმუშებს. თანამედროვე ბურჟუაზიული პოეზიის დეგრადაციისა და დაცემულობის ფონზე, ავადმყოფური ჰალუცინაციებით და მისტიკით გაფლეთილი, ცინიკური და უზნეო ლიტერატურის ფონზე ეს ჯანსაღი პოეზიის ნაკადი დასავლეთის მკითხველისათვის უეჭველად ახალი სამყაროს აღმოჩენა იქნება.

ᲓᲝᲪᲔᲜᲢᲘ ᲒᲘᲖᲘ ᲒᲐᲮᲩᲘᲩᲘᲚᲐᲫᲔ

ტბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ინგლისური ლიტერატურის ისტორიის კათედრის გამგე

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀՀ ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

Ընդունվել է 1949-50 ուսումնական տարվա գարնանային նստաշրջանում

Հիմք ընդունելով ՀՀ Սահմանադրության 76-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3) կետի պահանջները՝

ՀՀ Գերագույն Խորհուրդը որոշում է.

1. Հաստատել ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքը (օրենքի նախագիծը տե՛ս ՀՀ Գերագույն Խորհրդի նստաշրջանների ստենոգրամները, հրատ. 3-րդ, էջ 8)։

2. ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքն ուժի մեջ մտցնել 1950 թվականի հունվարի 1-ից։

3. Ուժը կորցրած ճանաչել ՀՀ Գերագույն Խորհրդի 1947 թվականի հոկտեմբերի 15-ի նստաշրջանի որոշումը՝ «Հայկական ՍՍՀ վարչական բաժանման մասին» (Ժողովածու, էջ 34)։

4. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ օրենսդրության այն ակտերը, որոնք վերաբերում են ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգին։

5. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

6. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրությունները։

7. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

8. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

9. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

10. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

11. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

12. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

13. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

14. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

15. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

16. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

17. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

18. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

19. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

20. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

21. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

22. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

23. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

24. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

25. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

26. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

27. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

28. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

29. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

30. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

31. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

32. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

33. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

34. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

35. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

36. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

37. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

38. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

39. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

40. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

41. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

42. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

43. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

44. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

45. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

46. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

47. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

48. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

49. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

50. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

51. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

52. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

53. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

54. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

55. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

56. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

57. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

58. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

59. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

60. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

61. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

62. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

63. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

64. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

65. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

66. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

67. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

68. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

69. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

70. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

71. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

72. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

73. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

74. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

75. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

76. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

77. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

78. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

79. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

80. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

81. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

82. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

83. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

84. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

85. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

86. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

87. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

88. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

89. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

90. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

91. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

92. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

93. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

94. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

95. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

96. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

97. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

98. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

99. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

100. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

101. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

102. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

103. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

104. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

105. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

106. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

107. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

108. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ համապատասխանեցնել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների կանոնադրությունները։

109. Օրենքի գործողությունը տարածել ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրություններ ունեցող ՀՀ նախարարությունների և գերատեսչությունների վրա՝ մինչև ՀՀ Նախարարների խորհրդի կողմից նոր կանոնադրությունների հաստատումը։

110. Հանձնարարել ՀՀ Նախարարների խորհրդին՝ ՀՀ տարածքային կառավարման համակարգի մասին ՀՀ օրենքի հետ